

Pýtate sa – my odpovedáme

ASEPTICKÝ ZÁPÁL STREDNÉHO UCHA U NOVORODENCA

Ako predísť aseptickému zápalu stredného ucha u novorodenca?

J. M., Zvolen

Akútne zápaly stredného ucha (AOM) patria medzi najčastejšie ochorenie detí v prvých piatich rokoch života.

Otitis media je zápal stredného ucha, pri ktorom je zapálená sliznica nielen bubienkovej dutiny, ale aj sluchovej trubice a pneumatického systému hlávkového výbežku. Sú to štruktúry, ktoré patria k strednému uchu. Väčšina zápalov stredného ucha u malých detí je spôsobená akútnou respiračnou infekciou tak vírusovou (1), ako aj bakteriálnou. Preto v klinickom obraze dominuje teplota a infekcia horných dýchacích orgánov, dieťa je nepokojné, plačlivé (3, 4).

Aseptický zápal stredného ucha u novorodencov (otitis media neonatorum hyperplastica sec. Wittmaack) je zápal, ktorý nie je spôsobený

mikrobiálnym agensom, ale je to zápal „chemický“ – neinfekčný. Sluchová trubica v novorodeneckom veku je pomerne krátka, široká a otvorená. Je umiestnená horizontálne a vyústenia v nosohltane a bubienkovej dutine sú uložené nižšie ako u väčších detí. Toto uloženie umožňuje ľahšie prenikanie obsahu nosohltana do bubienkovej dutiny. Aseptický zápal môže vzniknúť už aj pri protrahovanom pôrode mekóniom, pri dojčení mliekom (2), resp. pri gastroezofageálnom refluxe (GER) natráveným mliekom. Tieto cudzorodé látky spôsobia na sliznici stredného ucha „chemický“ zápal, ktorý Aschoff označil za aseptický katarálneho typu. Ak sa takéto podráždenie opakuje, dochádza podľa Wittmaacka k hyperplázii sliznice stredného ucha, kedy je pôvodný jednovrstvový kubický epitel nahradený riasinkovým epitelom sluchovej trubice, ktorý prerastie až do antrum mastoideum (2). Takáto menejcenná sliznica je dobrým odrazovým mostíkom k vzniku recidivujúcich či chronických otitíd v staršom veku dieťaťa.

V klinickom obraze pri aseptickom zápale stredného ucha dominuje v popredí len nepokoj, dieťa je afebrilné, plačlivé. Často je klinicky nepoznaný. V otoskopickom náleze nájdeme len zhrubnutú, matnú blanku bubienka. Liečba nie je potrebná. Dôležité je polohovanie novorodenca, zabránenie prenikaniu obsahu žalúdka do nosohltana, a tým aj do bubienkovej dutiny.

Záver: Všeobecne je známe, že detskí otorinolaryngológovia sa stretávajú s malými pacientmi s gastroezofageálnym refluxom hlavne pri stridore, kedy laryngofibroskopickým vyšetrením nájdú opuchnutú červenú sliznicu arytenoidných hrbolov. Málokedy sa myslí u nepokojných pacientov s GER aj na možnosť aseptického zápalu stredného ucha, kedy je potrebná prevencia zápalu, a to **správnym polohovaním novorodenca** a tým zabránením možnosti prenikania natráveného mlieka cez sluchovú trubicu na sliznicu stredného ucha.

Literatúra

1. American Academy of Pediatrics, American Academy of Family Physicians, Subcommittee on management of acute otitis media. Clinical Practice Guideline. Diagnosis and management of otitis media. Pediatrics 2004; 113(5): 1451–1465.
2. Klačanský I, Jakubíková J. Detská otorinolaryngológia. Martin: Osveta 1992. 226 s.
3. Pavlovčinová G, Jakubíková J, Mohammed EL R. Severe acute otitis media in children. Bratisl. Lek. Listy 2008; 109(5): 204–209.
4. Vyhnánková L. Akutní středoušní záněty. Pediatr. prax 2007; 1: 18–20.

MUDr. Alena Staníková, PhD.
Detská ORL klinika LF UK a DFNSP
Limbová 1, 833 40 Bratislava
alena.stanik@centrum.sk

MANUÁL- Lieky registrované v Slovenskej republike 2010

Objednávací kupón

Meno.....
Priezvisko.....
Spoločnosť.....
IČO.....
IČ DPH.....
Adresa.....
.....
Tel.....
Email.....
počet.....ks

Objednávku pošlite na adresu:
BE TRADE spol. s r.o.
Röntgenova 14
851 01 Bratislava

Príjem objednávok aj na **www.slais.sk** vyplnením formulára

MC: 12.95 Eur/ks + poštovné

**Spoznali, zachceli, majú.
Manuál teraz prezerajú.**

Z obsahu:

- referenčné názvy liekových foriem v humánnej medicíne
- zoznam zdravotných poisťovní
- zoznam skratiek odbornosti lekárov
- bezpečnosť pacientov pri farmakoterapii
- dávkovanie liekov u detí
- humánne HVLP – registre liekov podľa liečiva, ATC, IS a abecedy
- homeopatické lieky – registre podľa IS a podľa abecedy